

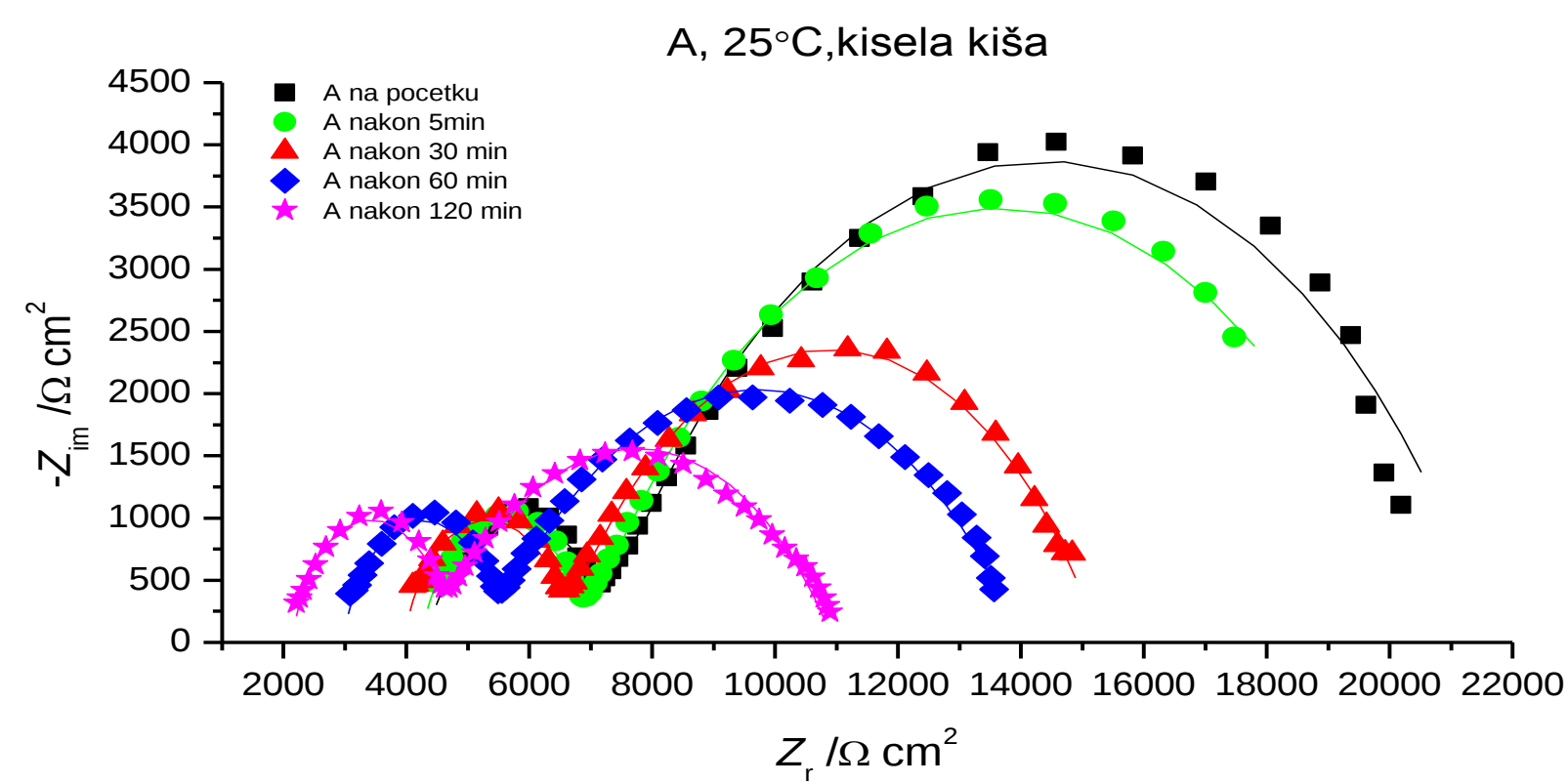
UTJECAJ TEMPERATURE I DULJINE HLAPLJENJA INHIBITORA NA DJELOTVORNOST KOROZIJSKE ZAŠTITE

ANTONIO PELESK, HELENA OTMAČIĆ ČURKOVIĆ
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Sveučilište u Zagrebu

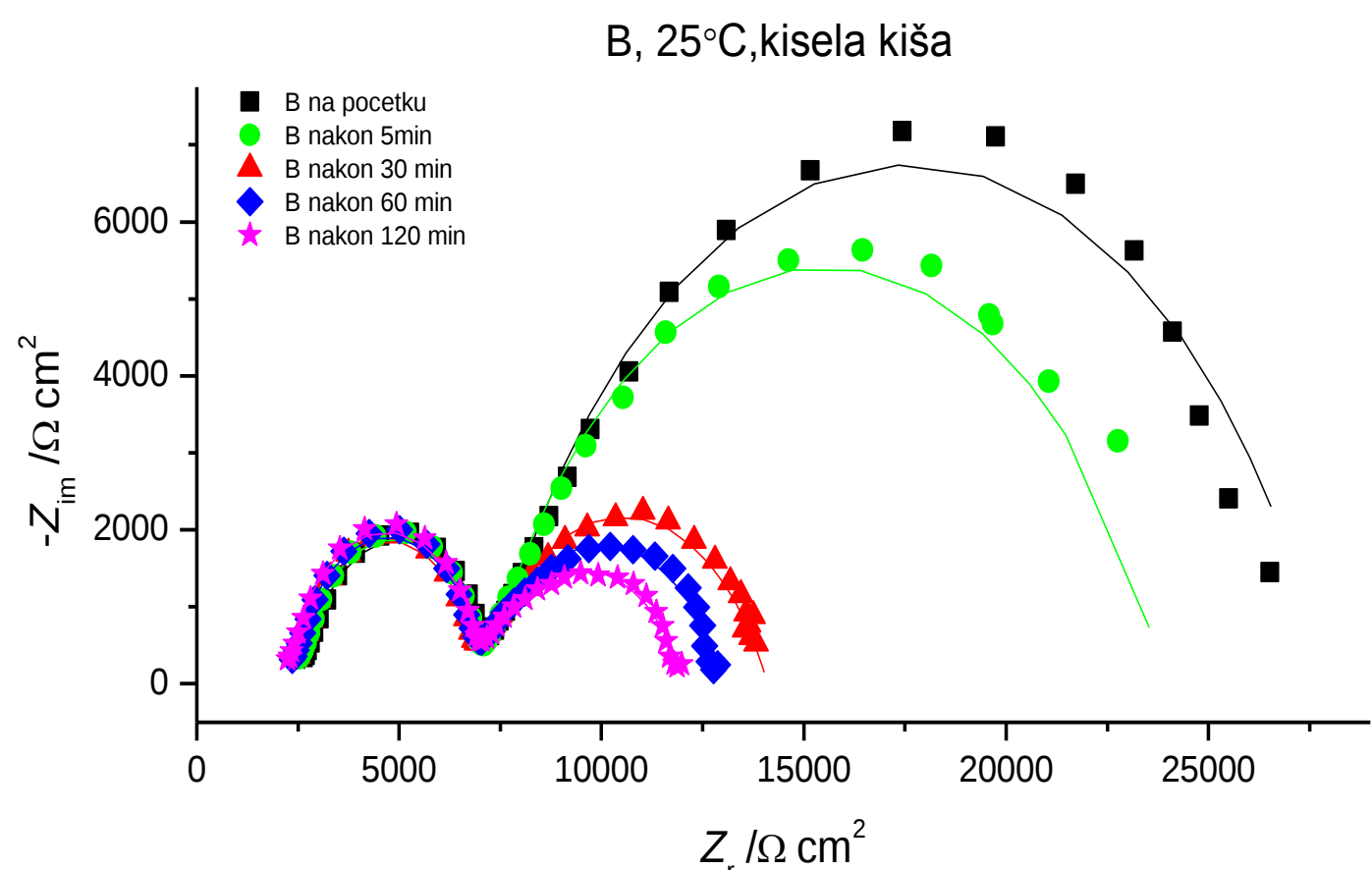

UVOD

Kako bi se postigla zaštita u sprječavanju korozije čelika sve više se koriste VCI (hlapljivi inhibitori korozije). U istraživanju će se ispitati djelovanje dvaju komercijalnih praškastih inhibitora korozije na koroziju ugljičnog čelika hlapljenjem. VCI je najčešće prisutan u količinama, oblicima i doziranjima koja su uglavnom bazirana na iskustvu iz prakse, nego znanstvenog istraživanja. VCI štiti metal tako da formira nevidljivi zaštitni film, a na taj način ne utječe na fizička svojstva ili funkcionalnosti metala. Adsorbirani monosloj može promijeniti brzinu elektrokemijskih reakcija kao što je oksidacija metala ili redukcija kisika. Istraživanje je rađeno s dva hlapiva inhibitora pri istim masama kako bi se proučila njihova inhibicijska učinkovitost pri korozivnom okruženju kod sobne i povišene temperature i duljine hlapljenja.

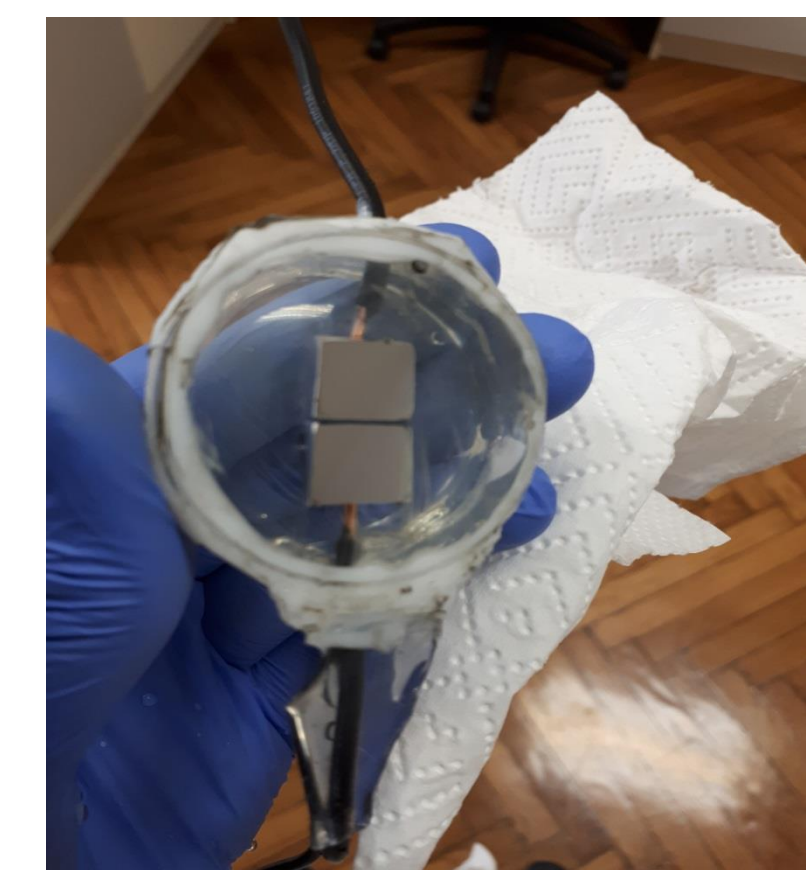
Slika 1. Impedancijski spektri za čelik nakon 20 sati hlapljenja pri određenoj masi **inhibitora A** na početku, nakon nakon pet minuta, pola sata, jedan sat i dva sata od dodavanja otopine kisele kiše pri 25°C

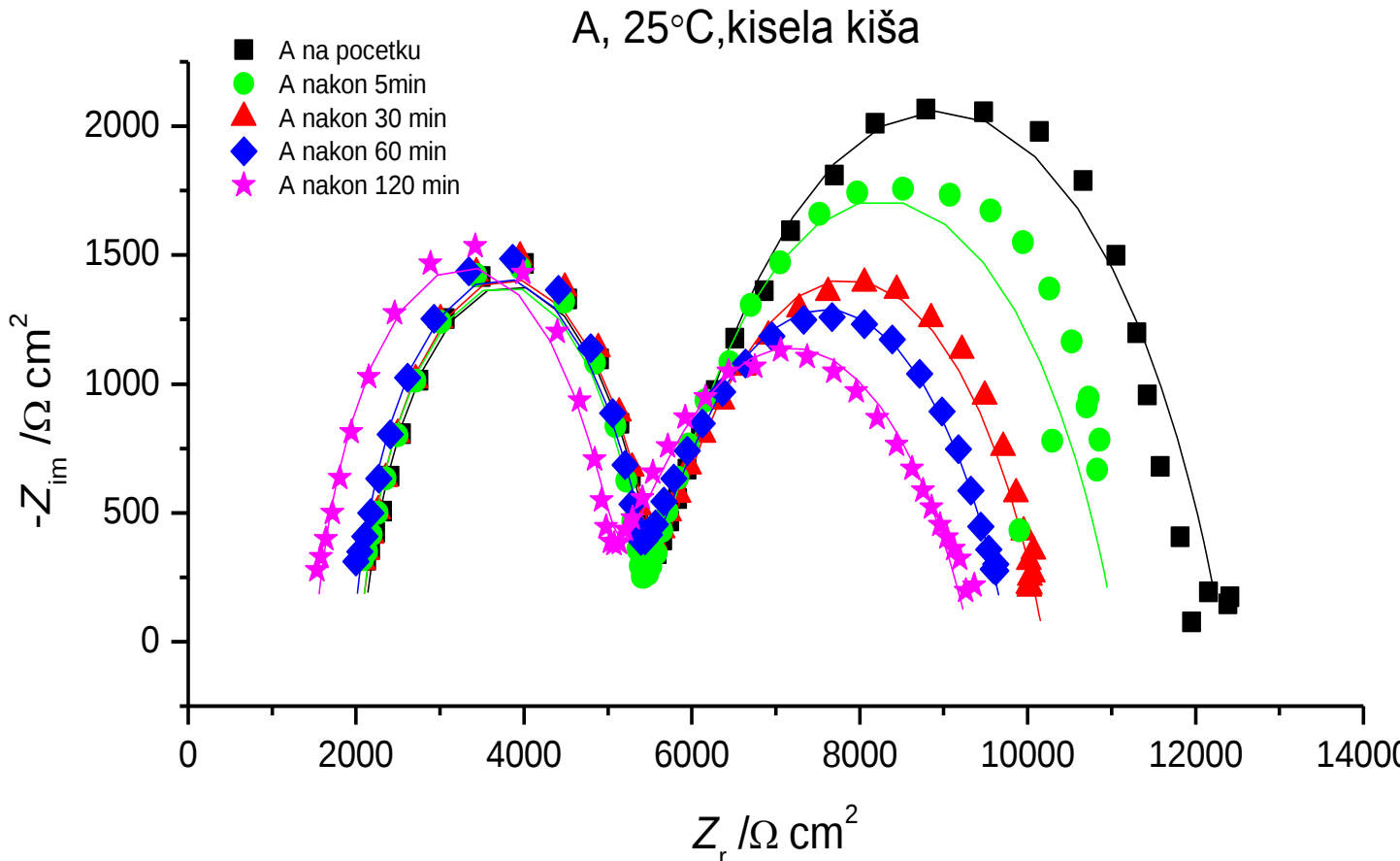
Slika 2. Impedancijski spektri za čelik nakon 7 dana hlapljenja pri određenoj masi **inhibitora B** na početku, nakon nakon pet minuta, pola sata, jedan sat i dva sata od dodavanja otopine kisele kiše pri 25°C

ZAKLJUČAK

Prikazani su rezultati utjecaja dvaju hlapivih inhibitora na brzinu korozije ugljičnog čelika (S235JR) pri sobnoj i pri povišenoj temperaturi. Ispitivanja su provedena u dvoelektrodnom sustavu pogodnom za istraživanje procesa atmosferske korozije u tankom filmu elektrolita. Analizom utjecaja temperature zaključuje se da na sobnoj temperaturi inhibitor A pokazuje najbolju djelotvornost pri 20 sati hlapljenja. Drugi ispitivani inhibitor B, pokazuje najbolja inhibitorska svojstva pri sobnoj temperaturi i 7 dana hlapljenja. Najbolja inhibitorska svojstva inhibitora A i B pri sobnoj temperaturi najviša su na početku mjerenja i inhibitor A ima 30% manju vrijednost u odnosu na inhibitor B. Povišena temperatura najbolje inhibitorsko svojstvo daje inhibitoru B nakon 30 minuta mjerenja što se može pripisati prelasku inhibitora iz parne faze u vodenu fazu i adsorpcije na površinu. Vrijednosti impedancije kod inhibitora B višestruko nadmašuju vrijednosti kod inhibitora A, kada govorimo o 20 sati hlapljenja koji je pokazao najbolje rezultate pri povišenoj temperaturi. S obzirom na duljinu hlapljenja pri sobnoj temperaturi dobivamo najbolje rezultate nakon 7 dana, a kod povišene dobivamo podjednake rezultate. Dobiveni rezultati pokazuju da oba ispitivana inhibitora djeluju kao inhibitori korozije na čeliku (S235JR) u otopini kisele kiše.

Slika 4. Izgled disk pločice s elektrodama prije postavljanja eksperimenta

Slika 3. Impedancijski spektri za čelik nakon 14 dana hlapljenja pri određenoj masi **inhibitora A** na početku, nakon nakon pet minuta, pola sata, jedan sat i dva sata od dodavanja otopine kisele kiše pri 25°C

Tablica 1. Podaci nakon 7 dana hlapljenja 0,2 g inhibitora **B** na početku, nakon pet minuta, pola sata, jedan sat i dva sata pri 25°C uz djelovanje otopine kisele kiše, model $R(Q(R(QR)))$

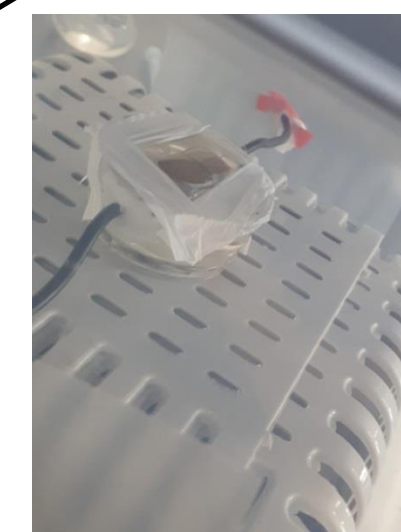
Masa inhibitora/ (g)	Vrijeme mjerenja/ (minute)	$Q_1/(\mu S s^n cm^{-2})$	n_1	$R_1/(\Omega cm^2)$	$Q_2/(\mu S s^n cm^{-2})$	n_2	$R_2/(\Omega cm^2)$
0,2	0	0,034	0,85	4756	16,27	0,74	20540
0,2	5	0,029	0,86	4683	22,38	0,73	16730
0,2	30	0,028	0,86	4592	22,99	0,69	7092
0,2	60	0,028	0,86	4716	22,99	0,69	5993
0,2	120	0,026	0,87	4833	24,71	0,67	5004

Tablica 2.. Podaci nakon 20 sati hlapljenja 0,2 g inhibitora **B** na početku, nakon pet minuta, pola sata, jedan sat i dva sata pri 60°C uz djelovanje otopine kisele kiše, model $R(Q(R(QR)))$

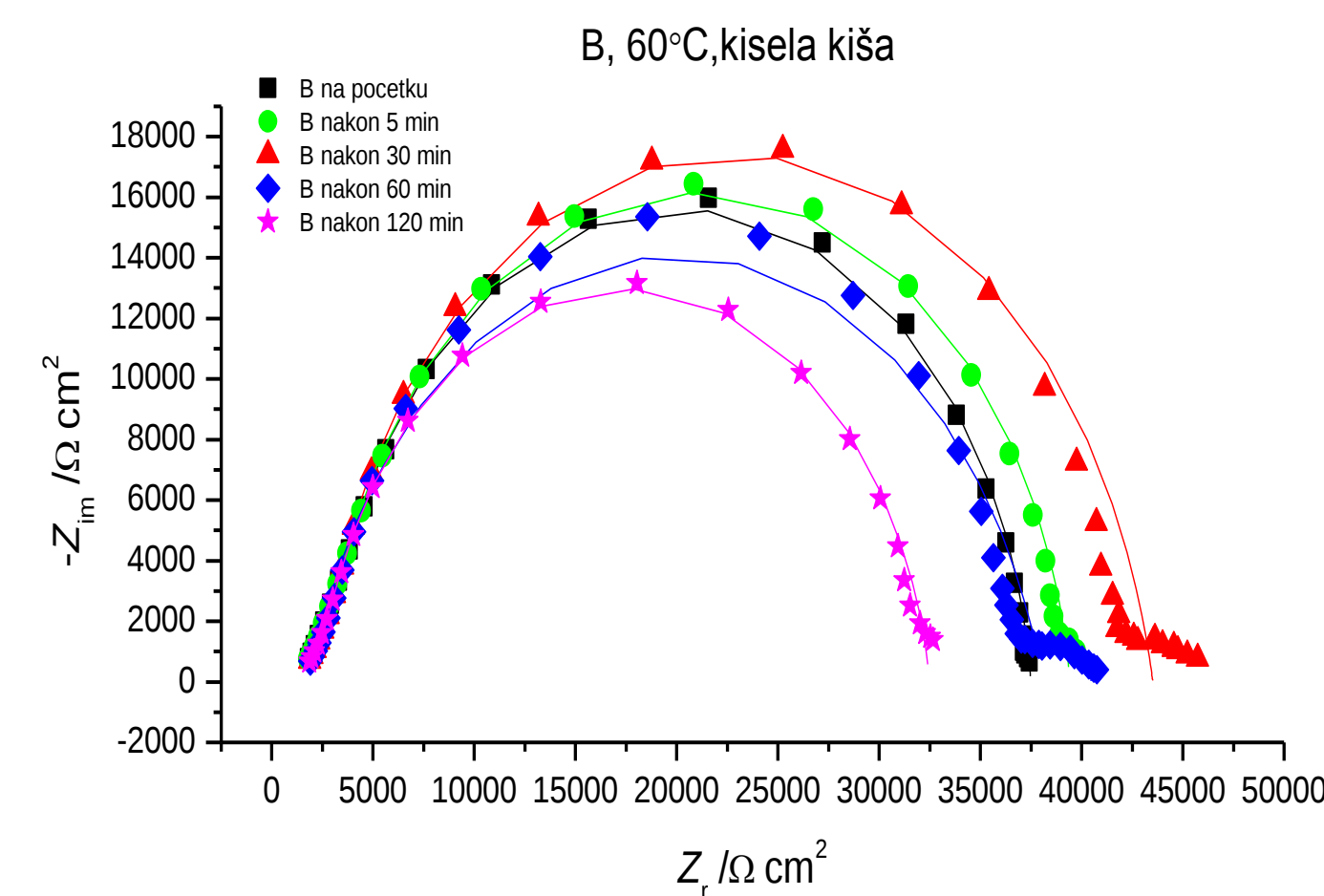
Masa inhibitora/ (g)	Vrijeme mjerenja/ (minute)	$Q_1/(\mu S s^n cm^{-2})$	n_1	$R_1/(\Omega cm^2)$	$Q_2/(\mu S s^n cm^{-2})$	n_2	$R_2/(\Omega cm^2)$
0,2	0	0,003	0,91	3612	0,05	0,91	17050
0,2	5	333,6	0,87	2886	0,019	0,82	35680
0,2	30	0,003	0,92	2881	0,006	0,9	37810
0,2	60	0,007	0,86	3313	0,004	0,92	34060
0,2	120	0,003	0,92	2625	0,007	0,90	30830

EKSPERIMENTALNI DIO

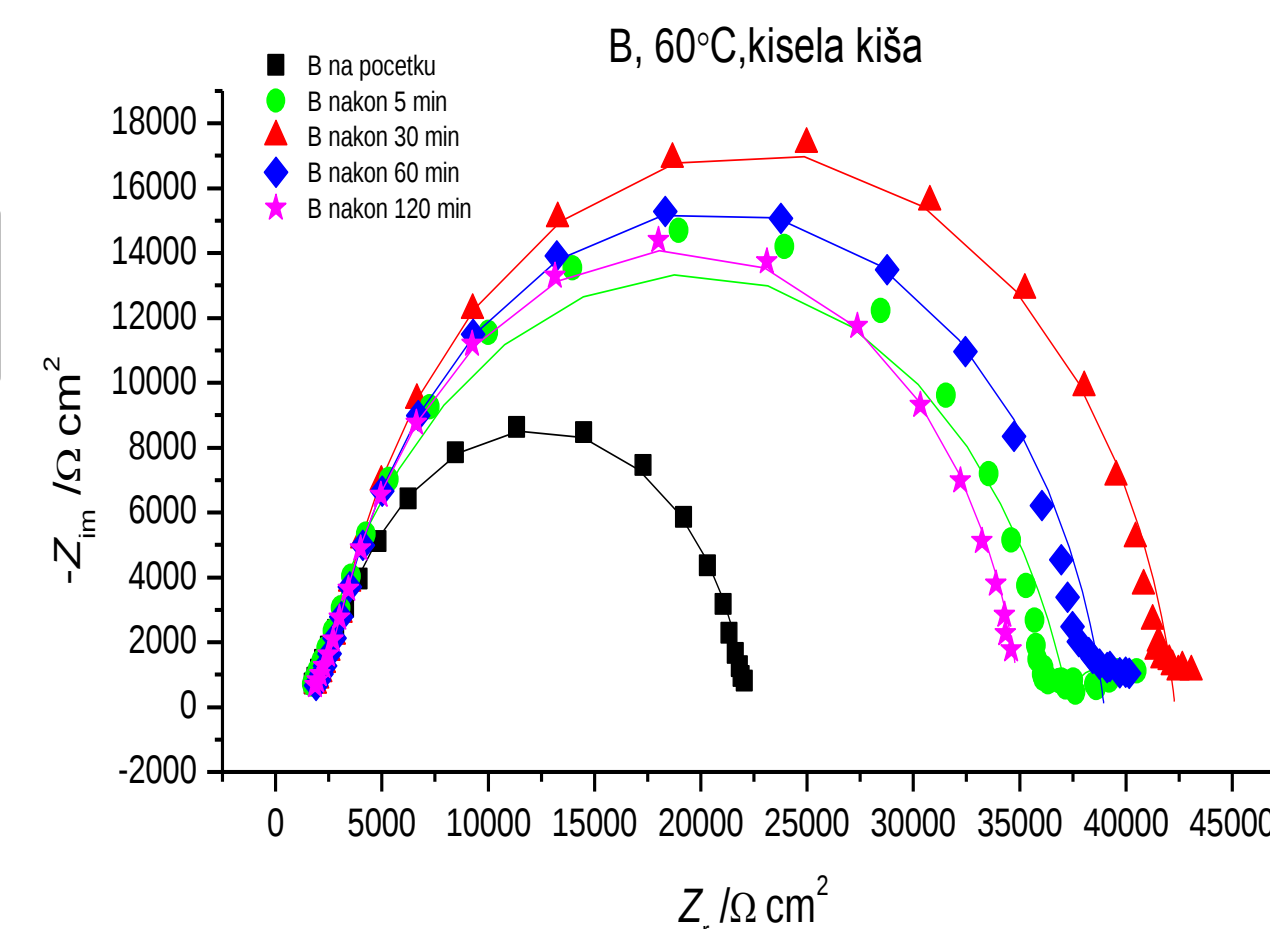
U ovom istraživanju korištena su dva komercijalna inhibitora korozije (inhibitor A i B) mase 0,2 g. Istraživanja su provedena da inhibitori hlape zasebno 20 sati, 7 dana i 14 dana u zatvorenim komorama na sobnoj temperaturi 25°C, odnosno na 1, 3 i 20 sati na povišenoj temperaturi 60°C na dvije elektrode veličine 1x1 cm od ugljičnog čelika (S235JR) u obliku diska postavljene unutar komore. Korišten je korozivni medij (230 μ L), tj. simulirana otopina kisele kiše (0,2 g/L $NaNO_3$, 0,2 g/L $NaHCO_3$, Na_2SO_4 , pH = 6,5) koja se dodala na elektrode simulirajući atmosferske korozijske uvjete. U komoru se dodaje 0,3L destilirane vode kako bi se osiguralo da ne dođe do hlapljenja inhibitora. Korozijska mjerenja provedena su elektrokemijskom tehnikom EIS (elektrokemijska impedancijska spektroskopija) u vremenskom intervalu od dodavanja otopine kisele kiše: odmah, nakon 5 min, 30 min, 1 sat i 2 sata. EIS mjerenja su provedena pri potencijalu otvorenog kruga (EOC) s amplitudom od 10 mV i frekvencijskim rasponom od 100 kHz -10 mHz. U programu ZsimpWin eksperimentalni podaci se usklađuju na model $R(Q(R(QR)))$ koji pokazuje najbolje podudaranje s eksperimentom. Sve u cilju ovog istraživanja da se istraži kako temperatura i vrijeme hlapljenja inhibitora utječe na površinsku koncentraciju adsorbiranog inhibitora, odnosno na postignutu korozijsku zaštitu.

Slika 5. Postavljanje eksperimenta

Slika 6. Impedancijski spektri za čelik nakon 1 sat hlapljenja pri određenoj masi **inhibitora B** na početku, nakon nakon pet minuta, pola sata, jedan sat i dva sata od dodavanja otopine kisele kiše pri 60°C

Slika 7. Impedancijski spektri za čelik nakon 20 sati hlapljenja pri određenoj masi **inhibitora B** na početku, nakon nakon pet minuta, pola sata, jedan sat i dva sata od dodavanja otopine kisele kiše pri 60°C